ԺԳ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6081 — 14 · 27 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1906 — ՇԱԲԱԹ — 2 ՁԻԼՀԻՃԱՅԷ 1323 — ԺԳ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6081

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պիտի ուղղուի
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԳՐՈՒԹԻՒՆԱՆ
ԳԱԼԱԹԻԱ, Գալաթիա, Գամոնոս փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ: ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Գալաթայի եւ գաւառների համար տարեկան	140 դր.
» » » » վեցամսեայ	70 »
» » » » եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրների համար տարեկան	40 Ֆր.
» » » վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի թուղթ կ'ընդունուի, 110 դրուշի փոխարէն 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդագրողներն են վճարելիք

Ծանուցումներ համար պիտի է դիմել ուղղակի Խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ԶԱԽ

ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ուսումն. Խորհրդոյ լուսաւոր ատենապետը՝ Տէր Թ. Տէրեան պէյ Աէմիրեան, Մեսոպի երեքշաբթի օրը, Գոմերքարտէի մէջ ուսուցչաց բանախօսութիւն մը ընելով, անդամ մը ալ լուսաց ուսուցիչներու վարձատրութեան խնդիրը, որ տարիներն ասոնցմէ ծնեալ է լուսաւորեան տիւնայնական մէջ։

Ահաւասիկ իր խօսքերը.—

«Մեր ուսուցիչներուն մասին պարտականութիւն կը համարիմ անկեղծօրէն խօսաւ վասնզի որ մենք անոնցմէ մեծ կարօտութիւն եւ հմտութիւն պահանջելով հանդերձ, զանոնք լաւ տիրանալի վարձատրել չենք խորհիր իսկ. ընդհակառակը չատ անգամ զիրենք այնպիսի դժուար նիւթական կացութեան մը կը մատնենք, որուն հետեւանքը լուսահաւութիւն. զարնիչ ու հառնդի պակիւլ կ'ելլայ միայն։ Պէտք է դիտել որ լաւ ուսուցչութիւնը դիւրաւ ձեռք բերուելիք արհեստ մը չէ, եւ իր պաշտօնին գիտակից ուսուցիչ մը երկրամեայ դժնդակ աշխատութեամբ եւ մեծ զոհողութեամբ միայն կրնայ այդ վիճակին հասնիլ. եւ որովհետեւ ամէն աշխատութիւն, տեւական ըլլալու համար, օրինաւոր վարձատրութիւն կը պահանջէ, արժան է որ մենք ալ մեր ուսուցիչները իրենց կարգութեան, համաւութեան եւ արդիւնաւոր ծառայութեանց համար վարձատրենք։ Այս վարձատրութիւնը ան միայն իրենց անմիջական պէտքերուն համար չէ՝ որ մեր ուսուցիչները պիտի ապրին ամէն բան թանկ ատով, եւ անկարելի պիտի ըլլայ անոնց Թաղէն չանալ մը օրուն ուրիշ եւ բնչ կերպով գալը չեն ուզեր իրենց փնտռելու, ոչ ալ գանգակութիւնը խնդիր կ'ընեն։ Հայի պայծառ մը բացուած է իրենց միջեւ, վասն զի կայ որ անպայման ամուսնանալու մը պարտաւոր պարտն, հետեւաբար՝ ամէն լանգ կ'ընեն արամադրելի ուսուցչական պաշտօնները իրարու ձեռքէ խլելու համար։ Մէկուն 400 դրուշով սահմանած դարձը ուրիշ մը 350ի կը կատարէ, եւ կամ չկատարած տանն ալ կ'ուխտամի քանելով եւ կամ պաշտպանութեամբ միւսներն արդիւնքը ձեռք բերել։ Կարճ խօսքով, ամենքն ալ կը մղին իրարու հետ՝ հարկի եղած ամէն միջոցներով։

Թաղ. Խորհուրդներու եւ հոգաբարձութեանց գործին կուգայ այս մղումը՝ ուրիշ եթէ վայրագութիւնը կը ՀԼսուրի, գանե թաղային անուանի կը չարի։ Եւ արդէն՝ լոյսի բան մը է որ Թաղ. Խորհուրդ մը կամ հոգաբարձութիւն մը ունի իր անձնական դրամին համար հոգածութիւն ցոյց կուտայ, քան այդ դրամով մատակարարուելիք ազգ. հասարակութեանց, հետեւաբար, ուսուցիչ մը ճարելու հարկ ծագած միջոցին՝ անոնք այնքան չեն փնտռեր ներկացող թեկնածուներու անհատական արժանիքն ու կարողութիւնը՝ որքան պահանջուելիք ամսականին նուազութիւնը։ Ով որ ամէնէն քիչ ամսական կ'ուզէ՝ ան է արժանին, ան է էապէսը։

* * *

Ահա թէ ուրիշ՝ պէտք է բանել խնդիրը՝ լուծման մը լանգելու համար։ Եթէ դպրոցներու հոգաբարձութիւնը ասանձնամարմիններ՝ ստանէն նախընթաց արժանին, ուրիշ կարողութիւնը փնտռեն քան ամսականի նուազութիւնը, այն ատեն ուսուցիչներու միջեւ գոյութիւն առած մրցումը տարբեր երեւոյթ մը կը առնայ, այն տեսակ երեւոյթ մը մանաւանդ որ ուրիշ ամէն բանէ առաջ դպրոցին, երբ թաղական գործին, ուսանող սերունդին կը նպաստէ։ Այն ատեն՝ մրցումը լոպէս արժանիքին շուրջը կը դառնայ, կարողագոյն ուսուցիչը պաշտօնի կը կոչուի, եւ տարեցոյցի՝ յոյսի օղտմիկին բաց դուռ մը չանցնեար միշտ իր առջեւ, ու դպրոցներին ներս չի օգտագործ՝ օտարներու համար ան՝ ինքն իսկ տակաւին չատ պէտք ունի դաս առնելու։

Եթէ մենք լանգելու կը գանգատինք թէ ուսուցչական ընտրութեան Բ.ենիչ Ցանձնաժողովը, վիճակաց լանգնուած ատեններին, չատ բարեկամ չեն փնտռեր, պատճառը ան է որ այդ կերպով վիճակների տրուած անկարող եւ անարժան ուսուցիչներ դիւրութեամբ կրնան դպրոցներն ներս մտնել, ու տեղաւորուիլ։ Բայց եթէ Թաղ. Խորհուրդներ կամ Հոգաբարձութիւններ՝ տեղի խնայողութիւններէ հրաժարելով, միայն կարող, միայն արժանի, միայն կիսումի տէր եւ իրենմէ ուսուցիչներ ընտրել ուզեն, այն ատեն՝ այդ բոլոր ազիւարները չեն կրնար դպրոցներէ ներս մտնել, եւ կրթութիւնը, ուսումն, եւն. կամ՝ լաւագոյն լուսինութեամբ՝ կրթական գործը հաղորդել։ վարձատրելու։

Թ՝ղ ո ասոյչական ընտրեալաց Բ.ենիչ Ցանձնամարդ.վիները ուղղութեան չափ վիճակն բաղկեն որ՝ որ կ'ուզեն։ Կը բաւէ որ դպրոցներու հոգաբարձութեան ու մասնակցութեան կիսուած մարմիններ միայն այժմեանցին հետամուտ ելլան, — ասնչուլ լու վարձատրելով։ Եւ ան՝ ներկայացող քիչ մը ամէն մարդու։ Այս ուսուցիչները պիտի ապրին ամէն բան թանգ ատով, եւ անկարելի պիտի ըլլայ Թաղէն չանալ մը՝ օրուն ուրիշ եւ բնչ կերպով գալը չեն ուզեր իրենց փնտռելու, ոչ ալ գանգակութիւնը խնդիր կ'ընեն։ Հայի պայծառ մը բացուած է իրենց միջեւ, վասն զի կայ որ անպայման ամուսնանալու մը պարտաւոր պարտն, հետեւաբար՝ ամէն լանգ կ'ընեն արամադրելի ուսուցչական պաշտօնները իրարու ձեռքէ խլելու համար։ Մէկուն 400 դրուշով սահմանած դարձը ուրիշ մը 350ի կը կատարէ, եւ կամ չկատարած տանն ալ կ'ուխտամի քանելով եւ կամ պաշտպանութեամբ միւսներն արդիւնքը ձեռք բերել։ Կարճ խօսքով, ամենքն ալ կը մղին իրարու հետ՝ հարկի եղած ամէն միջոցներով։

Թաղ. Խորհուրդներու եւ հոգաբարձութեանց գործին կուգայ այս մղումը՝ ուրիշ եթէ վայրագութիւնը կը ՀԼսուրի, գանե թաղային անուանի կը չարի։ Եւ արդէն՝ լոյսի բան մը է որ Թաղ. Խորհուրդ մը կամ հոգաբարձութիւն մը ունի իր անձնական դրամին համար հոգածութիւն ցոյց կուտայ, քան այդ դրամով մատակարարուելիք ազգ. հասարակութեանց, հետեւաբար, ուսուցիչ մը ճարելու հարկ ծագած միջոցին՝ անոնք այնքան չեն փնտռեր ներկացող թեկնածուներու անհատական արժանիքն ու կարողութիւնը՝ որքան պահանջուելիք ամսականին նուազութիւնը։ Ով որ ամէնէն քիչ ամսական կ'ուզէ՝ ան է արժանին, ան է էապէսը։

* * *

Ահա թէ ուրիշ՝ պէտք է բանել խնդիրը՝ լուծման մը լանգելու համար։ Եթէ դպրոցներու հոգաբարձութիւնը ասանձնամարմիններ՝ ստանէն նախընթաց արժանին, ուրիշ կարողութիւնը փնտռեն քան ամսականի նուազութիւնը, այն ատեն ուսուցիչներու միջեւ գոյութիւն առած մրցումը տարբեր երեւոյթ մը կը առնայ, այն տեսակ երեւոյթ մը մանաւանդ որ ուրիշ ամէն բանէ առաջ դպրոցին, երբ թաղական գործին, ուսանող սերունդին կը նպաստէ։ Այն ատեն՝ մրցումը լոպէս արժանիքին շուրջը կը դառնայ, կարողագոյն ուսուցիչը պաշտօնի կը կոչուի, եւ տարեցոյցի՝ յոյսի օղտմիկին բաց դուռ մը չանցնեար միշտ իր առջեւ, ու դպրոցներին ներս չի օգտագործ՝ օտարներու համար ան՝ ինքն իսկ տակաւին չատ պէտք ունի դաս առնելու։

Եթէ մենք լանգելու կը գանգատինք թէ ուսուցչական ընտրեալաց Բ.ենիչ Ցանձնամարմինը, վիճակաց լանգնուած ատեններին, չատ բարեկամ չեն փնտռեր, պատճառը ան է որ այդ կերպով վիճակների տրուած անկարող եւ անարժան ուսուցիչներ դիւրութեամբ կրնան դպրոցներն ներս մտնել, ու տեղաւորուիլ։ Բայց եթէ Թաղ. Խորհուրդներ կամ Հոգաբարձութիւններ՝ տեղի խնայողութիւններէ հրաժարելով, միայն կարող, միայն արժանի, միայն կիսումի տէր եւ իրենմէ ուսուցիչներ ընտրել ուզեն, այն ատեն՝ այդ բոլոր ազիւարները չեն կրնար դպրոցներէ ներս մտնել, եւ կրթութիւնը, ուսումն, եւն. կամ՝ լաւագոյն լուսինութեամբ՝ կրթական գործը հաղորդել։ վարձատրելու։

Թաղ. Ս. ասոյչական ընտրեալաց Բ.ենիչ Ցանձնամարմինը՝ վիճակաց ուղղութեան չափ վիճակն բաղկեն որ՝ որ կ'ուզեն։ Կը բաւէ որ դպրոցներու հոգաբարձութեան ու մասնակցութեան կիսուած մարմիններ միայն այժմեանցին հետամուտ ելլան, — ասնչուլ լու վարձատրելով։ Եւ ան՝ այդ բոլոր ազիւարները՝ երբեմն մանանի անդարձ մնալէ լուսանասած, վերջ ի վերջոյ պիտի ստիպուին լանգել ասպարէզ մը՝ որ երեսնէ չի երեսար ելլալ պիտի, եւ դպրոցներն ալ պիտի ազատին մանգաղոյն ու մանգաղոյն ասարիէ։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԻ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

ՎԱԿՆԷՐԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Ցայսմիկ է թէ, գոհասրդ.դաբէ ի վեր, «Վակնէրեան գրամանութիւն» մը գոյութիւն ունի, կառարեալ հաղմանիզարութիւն ստացած։ Այս նորելուկ գրամանութիւնը տարածուած է ասուար հասարոներ, որոնց լանգելու թեամ ալգասու գիտնամասի մը օրմանած են՝ իրենց պարտեանակած ստիքեալար վերաբերութեան եւ չանկեան քննադատութեանց համար։

Վարպետ երգեհոնին՝ Վակնէրի վրայ գրաղ անձերուն մէջ կան ամէնէն փոյլուն անունները Ֆրանսական գրամանութիւն ան եւ երաժշտութեան։ Պէտք է ունենալ որ այդ գրամանութիւնը գոյութիւն ունի նաեւ Գերմանիոյ, Անգլիոյ, Ռուսիոյ եւ նոյն իսկ Մ. Նահանգաց մէջ, ուր Վակնէրի Բարսիֆալ գործին լայնանութիւնը պատճառեցաւ որ ասաշնամարդ կարկաւորութիւն ընծայուի Վակնէրի երաժշտութեան եւ անոր վրայ պատմուած մանրադիպերուն։

Ամէնէն գրամանութեան մը գոյութիւնը արդարանալի էր այն ատեն երբ Վակնէր ասկաւին լու ճանչցուած չէր ու իր հանճարն ալ վիճակի։ Բայց ահա իր մանուքնին քառասնեակու տարի յետոյ՝ երբ ամէն կայմ մեր ընդունելութիւն գտած է իր երաժշտութիւնը եւ հիսնամեայ տարեկան դարձած կին մը կը ձեռնարկէ այդ բանառանող-երաժշտ. կենսագրութիւնը։ Վակնէրի կեանքի առաջին քառասնամեայն վրայ կը խօսի այդ կենսագրութիւնը, որ այնքան չանկեան է ինքնին։

Վակնէրի կենսագրութեանց մէջ ամէնէն կառարեալ ու ճշդիւռ կը թուէր Տկպատի աշխատութիւն Գ. Աուֆ Ժիւլիէնը։ Բայց ահա անոնց Գաւրիլի Վակնէրի գրամանութիւնը՝ ասաշնամարդ կուգայ մրցիլ Վակնէրի բոլոր կենսագիրներուն հետ։

Շրջեր ու հետաքրքրաշարժ հասար մըն է, որ ախտ ընծայի մը ապատարութիւնը կը ձգէ՝ խանդավառ հիացողի մը կողմէ իր պաշտած ասասուած մասուցուած։ Ամբողջ գիրքը ապաքսուած է մանաւանդ Թաւրիզի վրայ, յանկարծ պատասուած։ Բայց ի՛նչ հարի այնքան ծանրանալ գործի մը արատներուն վրայ, որքան ալ շքեղ ելլայ ան։ Չէ՞ մի որ գրքի մը ներքին արժէքը կարեւոր է ամէն բանէ առաջ։

Գրքին հեղինակը, ուրիշն Գաւրիլ, ճանչցած է Վակնէրը եւ բոլոր անոնց պէս որոնք բազդ ունեցած են մօտէն յարաբերութեան մէջ գտնուելու այդ արատաւորդ մարդուն հետ, հրաշքի մը ապատարութիւնը ձգած էր իր մարքի վրայ։ Տէրէն Գաւրիլ կը հիանար Վակնէրի վրայ՝ դեռ չճանչցած զանի, բայց ոչ բան թանդասվառութիւնով, այլ ոգիին հանդարտ մը երկիւղածութեամբ։ Բայց Վակնէրը անձամբ ստանալուն պէս իր հիացումը բուռն թափ մը առաւ է։

Վակնէրի պատկանած իրերէներու մասին տիրէն Գաւրիլի կատարած հաւաքածոն չանկեան է. հարիւր հազարաւոր գրադեանին մէջ բնաւ յոյս չկար տղատելու։

Իրաւ է թէ մէկ միջոց կար, ան ալ փորձած էր, ի վառնդ իր կեանքին։

Այն պահուն իսկ երբ Սան-լը-Սաւ վրայ կարդալութիւն չէր մնացած դիմանալու, ասրատանար մարդոց ձայներ լսեց։

—Հոգի կ'ելլի ծուխը, Զինագիներու շանմարանէն։

Միւսնոյն ատեն կը բացուէր կափարիչը եւ լանգի երկու խարսվաներ ջուրի հեղեղներ կը թափէին վար։

Հրդեհը մարեցաւ հինգ վարկեանէն։

Պէտք է նաւապետը ուշոց անձամբ քննութիւն կատարել՝ մնացեալը հասկնալու եւ հրդեհին պատճառը երեւան հանելու համար։

Ներքին ասանդարին միջոցաւ վար իջան եւ գոգամակի ծոցէ մը ներս մտան քանի մը հոգի քննիչներու ասրի յետոյ՝ երբ ամէն կասկած ի դիտ ընդունելութիւն գտած է իր երաժշտութիւնը եւ հիսնամեայ տարեկան դարձած կին մը կը ձեռնարկէ այդ բանառանող-երաժշտ. կենսագրութիւնը։ Վակնէրի կեանքի առաջին քառասնամեայն վրայ կը խօսի այդ կենսագրութիւնը, որ այնքան չանկեան է ինքնին։

Վակնէրի կենսագրութեանց մէջ ամէնէն կառարեալ ու ճշդիւռ կը թուէր Տկպատի աշխատութիւն Գ. Աուֆ Ժիւլիէնը։ Բայց ահա անոնց Գաւրիլի Վակնէրի գրամանութիւնը՝ ասաշնամարդ կուգայ մրցիլ Վակնէրի բոլոր կենսագիրներուն հետ։

Շրջեր ու հետաքրքրաշարժ հասար մըն է, որ ախտ ընծայի մը ապատարութիւնը կը ձգէ՝ խանդավառ հիացողի մը կողմէ իր պաշտած ասասուած մասուցուած։ Ամբողջ գիրքը ապաքսուած է մանաւանդ Թաւրիզի վրայ, յանկարծ պատասուած։ Բայց ի՛նչ հարի այնքան ծանրանալ գործի մը արատներուն վրայ, որքան ալ շքեղ ելլայ ան։ Չէ՞ մի որ գրքի մը ներքին արժէքը կարեւոր է ամէն բանէ առաջ։

Գրքին հեղինակը, ուրիշն Գաւրիլ, ճանչցած է Վակնէրը եւ բոլոր անոնց պէս որոնք բազդ ունեցած են մօտէն յարաբերութեան մէջ գտնուելու այդ արատաւորդ մարդուն հետ, հրաշքի մը ապատարութիւնը ձգած էր իր մարքի վրայ։ Տէրէն Գաւրիլ կը հիանար Վակնէրի վրայ՝ դեռ չճանչցած զանի, բայց ոչ բան թանդասվառութիւնով, այլ ոգիին հանդարտ մը երկիւղածութեամբ։ Բայց Վակնէրը անձամբ անանալուն պէս իր հիացումը բուռն թափ մը առաւ է։

Վակնէրի պատկանած իրերէներու մասին տիրէն Գաւրիլի կատարած հաւաքածոն չանկեան է. հարիւր հազարաւոր գրադեանին մէջ բնաւ յոյս չկար տղատելու։

Իրաւ է թէ մէկ միջոց կար, ան ալ փորձած էր, ի վառնդ իր կեանքին։

Այն պահուն իսկ երբ Սան-լը-Սաւ վրայ կարդալութիւն չէր մնացած դիմանալու, ասրատանար մարդոց ձայներ լսեց։

—Հոգի կ'ելլի ծուխը, Զինագիներու շանմարանէն։

Միւսնոյն ատեն կը բացուէր կափարիչը եւ զանի երկու խարսվաներ ջուրի հեղեղներ կը թափէին վար։

Հրդեհը մարեցաւ հինգ վարկեանէն։

Պէտք է նաւապետը ուշոց անձամբ քննութիւն կատարել՝ մնացեալը հասկնալու եւ հրդեհին պատճառը երեւան հանելու համար։

*Ներքին ասանդարին միջոցաւ վար իջան եւ գոգամակի ծոցէ մը ներս մտան քանի մը հոգի քննիչներ։ Բայց ահա իր մանուքնին քառասնեակու տար

ռութիւնը իմանան։ Այֆրեամ ոչ Միւռէի հաղորդութեան վրայ ոչ սուսուղ ուսին, որ պիտի հանուի անկէ, բուն իսկ մեռած թուականին անկուած ուսանին չէ. որդեն երեք տարին անգամ մը կը փոխուի։ Առաջին ուսանին իր հետ Բլոթայէն բերած է Միւռէի վերնիգոյ մը, որ դպրոցիկ վերնիգոյին հաղորդութեան վրայ անկած է զայն։

* *

Սիրոյին պատմութիւն մը որ առանով կը վերջանայ։ Անցեալ շաբաթ, Բարիզի Գոթիկ հրապարակին վրայ, Հանրիէթ Կելիթ անուն ազջիկ մը դանդի ձօրը հարուած ընդունէց իր նշանածին կողմէ։ Բաձրահասակ, բարեհաս, դէմքը չորս նեղուած երկար գանգուններով, հանրիէթ չատ դեղեցիկ ազջիկ մըն էր իր տասնչէվց տարեկան հասակին։ Զինքը պաշտողները բազմաթիւ էին։ Բայց նորատի ազջիկը, որ իր ծնողքին—փոքր խանութպան—քով կը բնակէր, լուրջ բնաւորութիւն ունէր։ Ամէն իրիկուն, կարուելի աշխատանքէ դարձին, կարուորութիւն չէր ընծայեր իրեն ուղղուած սիրահարութիւններուն։ Անցեալ տարի, երեսնչորսը մը, Հանրի Ժիլ ամուսնութեան խնդրոյ նորատի ազջիկը։ Այս վերջինին հարազատ սէրը ունցավ ընդունելեց այդ առաջարկը, բայց պայման դրաւ որ երկու տարի լեռայ կատարուի ամուսնութիւնը, երբ կարնայ գտնել քաղաքէն։ Ժիլ ընդունէց այդ պայմանը։ Այնուհետեւ նշանածին մէկ անդամը կ'ընդունուէր։ Արդ, երեք լուսաթ առաջ, Հանրիէթ խոյս տուաւ։ Հիւրասիրութիւն մը հետ ծանօթացած, միւսին խոյս տուած էր։ Նշանածը փ'ուռուքի ելաւ, դանելու համար Հանրիէթը՝ որուն նեղամիտ ոչիքան բուռն սէր մը կը տածէր։ Իմացաւ որ իր սիրուհին հետ կը բնակէր Շարտիօն փողոցի մէկ օթելին մէջ։ Թշուառական ըմբոստամարտիկը բանդարառած էր սիրուհին՝ ապրեցնելու զինքը, գրելով դուշակելով թէ ի՛նչ միջոցու։ Անկեալ չաբաթ իրիկուն, Գ. ժիլ իր նշանածին՝ Հանրիէթի հանդիպեցաւ, որ Գոթիկ հրապարակին կ'անցնէր։ Սրիտառարդը առաջարկեց որ ամէնէն պիտի ծանոթ ու նոր, եթէ ծնողքին քով դառնայ։ Նաեւ խորհուրդ տուաւ որ հրաժարի վարան տանելի կեանքէն։ Հանրիէթ ժիլասկան պատասխան տուաւ, յարելով թէ չէր սիրեր զինքը։ Իսկոյն, երեսնչորսը, զրպանէն դուրսի մը հանելով, տարբերաբար ազջիկան վրայ խոյացաւ ու հարուածներ իջեցուց։ Սրբ տնսորդները օգնութեան հասան՝ Հանրիէթ դեռեւին վրայ փռուած էր արդէն։ Եօթը ծանր վերք էր ելեր կուրծքին ու փորին վրայ։ Վիճակը լուսահոգեան է։

Արտաքին Լուրեր

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Վեհը Մարոքի խնդրոյն առթիւ. — Գերլինի մէջ պատերազմի շատ չեն նայուսար. — Հանդարտութիւն անձերու կարծիքը։

Լնսեսք. Գիւմ սա գրութիւնը առացած է Գերլինի իր թղթակէն.

«Մեկ քանի օր առաջ Գերլինէն վերադարձած մը գտնի նամակ մը ցոյց տուաւ ինձ, Բարիզէն իրեն ղրկուած ղրկողներէն։ Նամակը գլխի գնման վրայ է, ասկրանան բան մը, ասկոյն նամակը կ'ուսարեր պարզութիւնով մը որ կ'ըսէ.—«Ամ դրդ, առաջու եղող ապրանքին համար կը խնդրենք որ փութ թացնէք ձեր որշումը, վասն զի, ինչպէս գիտէք, գարնան պատրաստ պիտի ծաղի, որպէս ձեր ապրանքը պիտի չկրնայ գործադրուիլ, եւայլն եւայլն»։ Գարնան պատրաստ՝ մի եւ որոշ իրողութեան մը պէս ծանուցուած. Գերլինցի վաճառականը վարանած էր եւ կ'ըսէր.— «Մրթէ ի՞նչ գործ մինչեւ այդ տեղը եկաւ. ասկոյն գործի չդիմանկիներուն մէջ անհամաձայնութիւն կայ, պարագաներու համաձայն։ Այդ հակասութիւնները չեն որ Ֆրանսայինները եւ Գերմանացիներու միջեւ լարերութիւնները պիտի բարձրացնեն։ Սակայն պատճառ մը չկայ — ուրիշ բան է եթէ կանխակալ կարծիք մը չկայ — զբաղուելու եւ պատերազմի նման ծայրայեղ միջոցներու դիմելու. չարժեր. այս է Գերմանիայ մէջ տիրող միջին կարծիքը»

ՄԱՐՈՔԻ ԳՈՐԾԵՐ

Ալկեզիրասի Դեսպանախորհուրդը. — Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ. — Միրալիր համաձայնութիւնը. — «Ինկլա Բրիսիքնա» օրկը. — Զանազան լուրեր։

Անգլիական Կլոպ լրագիրը կ'ըսէ թէ Ալկեզիրասի Դեսպանախորհուրդին ուղղութիւնէն ետքը Ֆրանսայի Բանակին վարչութիւնը, կանչելով հանձնաժողովներ եւ գաղտնիքներուն միջեւ։ Նոյն թերթը կը լրէ.— «Ցայսմ իրողութիւն մը կայ՝ ան է թէ Մեծն Բրիտանիա իրազեկուած է Ֆրանսայի պատերազմէն, որով Անգլիոյ ներկայացուցիչները պատասխան պիտի ըլլան Դեսպանախորհուրդին ամբողջ անուղղութեան միջոցին այժմ ալ Ֆրանսայի ներկայացուցիչներուն։ Բրիտանական կառավարութիւնը պատասխան է ամէն կերպով ալեսաչէ, որպէս զի Ֆրանսայի իրաւունքները ճանչցուին»

Կլոպի այս լուսաբանութիւնները մեծապէս նշանց Գերլինի անգլիական դեսպանին կողմէ անգլուն առեւտրական անհանգիստի մէջ գտնուելու մասին։ Դեսպանը ըսաւ թէ անշուշտ Անգլիոյ հակառակորդ ըլլալէ հեռու է անգլերէնի արտայայտութիւններուն, բայց ամէն բանէ առաջ կ'ուզէ որ այդ արտայայտութիւնները առաջ բերողները լաւ գիտնան թէ միայն իրենց հոյ հրաշալաւորութիւն մը պէտք է նկատուին հեւոպական խաղաղութեան օգուտ եկող ատարներ, որով Էլ–Մաքրի օրոյն թէ երբ անոնց թարգմանութիւնը ուսումնասիրեն, այն ատեն պատասխանեն։ Թարգմանները լանձնարարով մը կազմուեցաւ Էլ–Մաքրիի յայտարարութիւնները թարգմանելու համար։

—Հասկնալի կը հնարդրեն Բոլիքիսք Քորեսպանտենցի թէ Ալկեզիրաս զրկուած դիւանագէտներուն ապատարութիւնները, Դեսպանախորհուրդին հիմարեան եւ մասնաւոր խոստացութեանց առեն, նպատակ ունի ամրապնդելու այն լուրը թէ Դեսպանախորհուրդին նպատակը պիտի իրագործուի, սակայն հաւանական է որ Դեսպանախորհուրդին ներսերը նախապէս կարծուածէն չատ աւելի սեւեան։

—Զէնքի ու ռազմամթերքի ներմուծութեան արգիլքին դէմ պատրաստուած ծրագիրը կը բազկանայ 16 յօդուածներէ, որոնցմէ հինգը արդէն ընդունուած են։ Առաջին յօդուածը կ'արգիլէ զէնքի եւ ռազմամթերքի ներմուծութիւնը Մարոքի մէջ, Բ. յօդուածը կ'արտօնէ զէնքերու հայթայթումը մարքեան զօրքերուն համար՝ ինչ ինչ ձեւակերպութիւններով։ Գ. յօդուածը կ'արգիլէ ստրկական զենքերուն ներմուծումը, առանց մասնաւոր թոյլատուութեան։ Դ. յօդուածը կը պարզէ այս թոյլատուութեան մանրամասնութիւնները։ Ե. յօդուածը կը սահմանէ լիազօր արգելքին դէմ գործողներուն դրամական պատիժները, զենքերուն գրաւումը։ Զ. յօդուածը դրամական տուգանք կ'որոշէ 500էն մինչեւ 2,000 բէզէթա, եւ վեց օրէն մինչեւ մէկ տարի բանտարկութիւն՝ ան պարագային երբ մարքեանները փորձ բան նաւահանգստի մը մէջ կատարուի։ Է. յօդուածը կը որոշուի 1000էն մինչեւ 5000 բէզէթա դրամական տուգանք, երեք ամսէն մինչեւ երկու տարի բանտարկութիւն՝ ան պարագային երբ մարքեանները նաւահանգիստի տարեր տեղ մը։ Պատիժները պիտի տուգանան հրինութեան պարագային։ Ը. յօդուածը նոյն պատիժները կը սահմանէ մարքեանները նաւամարտ զենքերու ներմուծման համար։ Թ. յօդուածը այս պատիժները կը սահմանէ նաեւ մեզոպոլիցներուն։ Ժ. յօդուածը կը արտայայտէ որ հիւպատոսներուն ներկայացուցիչները ներկայ չլլան նաւային խուզարկութեան մէջ։ ԺԱ. յօդուածը կը արտայայտէ որ ոչ-բաց նաւահանգիստներու մէջ մարքեանները զենքերու ներմուծման փորձերու մէջ-ցիր մարքեանի իշխանութիւնները նաւերը վարելու պարտաւոր են։ ԺԲ. յօդուածը կը արտայայտ փնտռել գրաւուած զենքերը եւ ռազմամթերքը։ ԺԳ. յօդուածը կ'արգիլէ այդ կերպով փնտռուած զենքերուն վաճառումը։ ԺԴ. յօդուածը վերանայելու կը սահմանէ ամէն տեղ օրէնք արգելուած զենքերու եւ ռազմամթերքներու տեղերը ցոյց տուն։ ԺԵ. յօդուածը կը արտայայտէ որ մարքեան իշխանութիւնները պարտաւոր են օտար տերութեանց դեսպաններուն ցոյց տալ այս մասին եղած բոլոր կարգադրութիւնները։ Վերջապէս ԺԶ. յօդուածը կ'ըսէ.— Ալժեսիրասի սահմանագիրին վրայ վերադիտել կոնտռոլի գործադրութիւնը միմիայն Ֆրանսայի եւ Մարոքի իրաւասութեան գործն է, ինչպէս նաեւ Սպանիոյ եւ Մարոքի սահմաններուն մէջեւ։ Սպանիա 1880էն Մարոքի հետ կնքած պայմանագրութեան համաձայն իրաւունք կ'ունենայ նաեւ Սանթա Քրուզի սահմանին վրայ մինչեւ անոր ծայրագոյն հարաւը, ինչպէս նաեւ Մարոքի Սահարայի հիւսիսային ափամերձ մասերուն մէջեւ։

ԲՈՐԹՈՒԿԱԼ

Նոր ձեւափոխութիւնը.— Քաղաքական կուսակցութիւններ վարկաբեկ կ'ըլլան։ — Ծախսերու խնդիրը.—Վերջին նախարարութիւնը։

Ուրբաթուան թերթ մը հաղորդեալ նորամոյզ սարսած է Լիզբոնէն.— «Գ. Լուպէի այցելութիւնը պատուոյ Լիզբոնա գանուող զանազան թղթակիցներու դրած նամակներէն ներսպա հասկնալի է թէ Լիզբոնայի մէջ կայ ալեխառնութիւն մը հանրային ժողովուրդ մը որ հիմնուած հասարակութեան մը կ'ուզեսար ինչ ալ դիրք մը գրաւելու ալեքարի մէջ։ Այն ազգասիրական ու լուսոյ երիտասարդութիւնը թէ Բարթուկալ իր անմոռանալի ցոյցերն մեծ ուսանողութիւններուվրայ կ'ապրի. այս միջոցս ալ եւս ճշմարտութիւն մը չէ։ Բարթուկալի ժողովուրդը լարգելով հանդերձ իր սովորական մեծ օրէնք, չարհամարհեր արդի ու անհրաժեշտ լաւ քէ՝ իր անդը ունենալու ժամանակակից քաղաքակրթութեան ընդարձակ ալեխառնութեան մէջ։ Կը լիւսի թէ քանի տարի է վեր ի՛նչպէս իրականացուցած է իր ընդհանուր դաղափարները մէջ եւ թէ ի՛նչպէս լայնորեն ամբողջ է 1891ի անհեռանան սահմանագրի դեմ, այն առաջնոր որ սահմանագրի տարբերութիւնը որ 1897ին եւ 1898էն հարիւրին եօթանասունի բարձրացած էր, ղեբրի ինչու, քանի որ փոխանակութիւնը հիմա գրեթէ ուսանց տարբերութեան կը կատարուի։ Սա միայն կայ որ Բարթուկալի մէջ իբրեւ լայնարդող նախարարութիւնները համապատասխան ընթացք մը չեն ունեցած եղած մեծամեծ ջանքերուն երկրին անհանգիստ ու մասնաւորական վիճակը բարելաւելու եւ ամէնէն մեծ ազգերուն հաւասարելու համար։ Ելմատոյրը միշտ բաց մը ունի։ Միւս կողմէ քաղաքական կուսակցութիւններն ալ չենին ու ապարդիւն վէճերու պատճառ կ'ելլան եւ իրենք իրենց չեն օգտուիր։ Երկրը, ասկոյն, անհարար կը մնայ այդ վէճերուն հանդէպ։ լաւութեամբ կ'ուզեսար զարգանալու։ Արդէն քաղաքական զանազան կուսակցութիւնները սնանկացած եւ բլորովին վարկաբեկ եղած են։ Գ. Հինեզ Ռիպեյրոյի նախարարութիւնը հարկադրուեցաւ հրաժարիլ՝ ծախսերու խնդիրը չկրնար լուծելուն համար։ Գ. Եղէ Լուսիանօ ալ Բասթրոյի լուսաղիմակ դանելեն ալ հրաժարեցաւ։ Մինչեւ նոր ընտրութեան համար որոշուած դրութեան հաստատումը ուսէրթ կը մնայ եւ բարթուկեզ ամբողջ քաղաքականութիւնը հիմա ա դ խնդրոյն լուծէն կը գտնուայ։ Գեղեցիկ ոչ մարդը որ այդ իրն դիրքը լուծէ ամենուն համար գոհացուցիչ կերպով, պիտի գտնայ երկար ատեն պրշանի վրայ մնալ։ Հիմա պետական այդ մարդը կը փնտռուի։ Անշուշտ Գ. Լուսիանօ ալ Բասթրոն չէ իր երիտասարդ եւ կամ մեկ քանի անգամ մասնակի փոխանակութիւնները ենթարկուած դանելիներուն։ Նախարարութեան վերակազմութիւնը ապրանքի մը վրայ հիմնուած չէր։ Իրաւ է որ ելմատեան հիմարական խարդախ Գ. Լիսբէիսէյրայի յանդդեց Գ. Բիենա Կաբրալ բայց այդ փոխանակութիւնը հիմնական կարեւորութիւն մը չունի, վասն զի Լիզբոնայի մէջ ամէն օր գիտեն թէ ծախսատերու պարմանագրութեան վերանդրգռմի բանաձեւութիւնները մեր նախարարներուն կոչմանի ալ մեր ելմատեան նախարարը ազգակի մասնակցութիւն մը չունի։ Գասարգմանն ու հանրօգուտ շինութիւնները նախարարութիւնն ալ այս միլիոնի կարեւորութիւն մը չունի, վասն զի եթէ առանց մեռ ալ, նախարարական ազգեցութիւնը դարձեալ միեւնոյն հանգամանքը տիրեալ ունեցեալ։ Արդիւնարարին գումարումը մինչեւ փետրուար 1 լուսնը ձգուեցաւ, որպէս զի նախարարութիւնը ժամանակ ունենայ ծախսատերու նոր պայմանագրութիւն մը պատրաստելու. միթէ այս անգամ պիտի յաջողի. քիչ ատենէն լայտնի պիտի ելլայ։»

ԱՆԳԼԻԱ

Սեռսի քնարութիւնները.— Նախարարապետին բանախօսութիւնը.— Գ. Զամպերլէնի երեսի լայտարարը։

Լնսեսք. 23 լուսնաւոր.— Եէրէի քնարութեանց մէջ 14 ազատական, 1 միաբանական եւ 1 գործատարական քնարուեցան։ Սէր Հէնրի Բէմբրէլ Գէնբրմէն մեռնելով, երկի, Բարպերիի մէջ, լայտարարեց թէ ազատական կուսակցութիւնը արհամարհանքով չպիտի վարուի ընդդիմադիր կուսակցութեան հետ։ Գ. Զիմպրլէն ալ նոյն օրը բանախօսութիւն մը ընելով Հալէօուէրի մէջ լայտարարեց որ թէեւ ազատականները յաղթական են, սակայն իր մասնաւոր քաղաքականութիւնը ստամեսու անայսրութիւն մը կրած է մինչեւ ազատական դասակարգին անհամ։ Այդ քաղաքականութիւնը միակ դարմանն է ան վանդին որ անգլիական վանասականութեան կը սպասուայ։ Գ. Զեմպրլէնի կարծիքով, Սէր Հէնրի Բէմբրէլ Գէնբրմէնի եւ իր բարեկամներուն «փոքր Անգլիա» քաղաքականութիւնը ան քան ազատարար է Մեծն Բրիտանիայ ամբողջութեան՝ որքան ընդհանրութիւնը։ Ո բրլ բանախօսութեան մը մէջ զարշարթ ս արտասանած էր Ո էլիսկեթէի մէջ Գ Զ.Տրլէն ըսած էր. «Կասկածիւնը բոլոր օվին ատարբենակ. բոլորդնա կապեր. անարիական է։ Խնդրելու ինչքեր չենք թափեր այս մասին։ Ազատականներու ատրած լայթոնային մեծութիւնը կը խոստանանք։ Բայց դեռ նոր հասկցայ անոր ճշմարիտ նշանակութիւնը. կը խոստանամ այս կէսը։ Ապահով եմ թէ այդ լայթոնային չի նշանակեր թէ ազատ փոխանակութիւնն ալ լայթոնային ատրած է։ Անանք որ կ'ուզենան թէ մեր կուսակցութիւնը հարատեւ իր համոզումներուն մէջ, թէ հրաժարած է իր հանգամանքի ազատական քաղաքականութեան հետամտելէ. եւ թէ քանանելու ալ չենք։ Ինչպէս ոչ ոք կրնայ ասել թէ ազատական կուսակցութեան հետ։ Գ. Զիմպրլէն ալ նոյն օրը բանախօսութիւն մը ընելով Հալէօուէրի մէջ լայտարարեց որ թէեւ ազատականները յաղթական են, սակայն իր մասնաւոր քաղաքականութիւնը ան քան ազատարար է Մեծն Բրիտանիայ ամբողջութեան՝ որքան ընդհանրութիւնը։ Ո բրլ բանախօսութեան մը մէջ զարշարթ ս արտասանած էր Ո էլիսկեթէի մէջ Գ Զ.Տրլէն ըսած էր. «Կասկածիւնը բոլոր օվին ատարբենակ. բոլորդնա կապեր. անարիական է։ Խնդրելու ինչքեր չենք թափեր այս մասին։ Ազատականներու ատրած լայթոնային մեծութիւնը կը խոստանանք։ Բայց դեռ նոր հասկցայ անոր ճշմարիտ նշանակութիւնը. կը խոստանամ այս կէսը։ Ապահով եմ թէ այդ լայթոնային չի նշանակեր թէ ազատ փոխանակութիւնն ալ լայթոնային ատրած է։ Անանք որ կ'ուզենան թէ մեր կուսակցութիւնը հարատեւ իր համոզումներուն մէջ, թէ հրաժարած է իր հանգամանքի ազատական քաղաքականութեան հետամտելէ. եւ թէ հրաժարած է

մամբ։ Այսու հանդերձ գրուած է իմմիր որ, առանց նոյն պաշտօնական ժամանակը սպասելու, հան յանձնաժողով մը կազմուի. մեծագոյն հիմակուընէ ամէն կողմ ծանուցուած է որ մաքսաւորները ժամանակին բացուին, մաքսային պաշտօնեաներուն բայարձակապէս ազդարարի որ ամէն օր կանուսուցանպէս իրենց գործին գլուխը գտնուին, մաքսատանց մէջ ապրանքներու քննութիւնը պէտք եղածին պէս կատարուի եւ ՀԱՄԱՌԱՏ ու արդիական առարկաներուն ներքսման տեղ չտալու համար հոգ տարուի. վճռաբերներու ներքսման եւ անցնելուն համար հատատեալ դրութեան տակ մնային մէջ դիւրութիւններ քննուին եւ բաղաքի պատնոտ ելլելէն պարտադիրներու եւ լաղտվանց տեղի չլրուի։ Շրջուն յանձնակատարն ու վերաբերեալ ապրանքները, երբ ներքսումն սկսող վեր ամէս չունցած վերադարձուին, հարիւրին հօշը մաքսին եւ արտնուլուն վերաբերեալ գործողութիւնը պարզուի. ուստի ասկէ վերջը, ինչպէս մեկ քանի մաքսատանց մէջ կ'ելայ, բոլոր մաքսատանց մէջ ալ ապրանքի տիրոջ կողմէ ցոյց տրուելիք քննչողին տակը նշանակուին հարկ եղած գործողութիւնները ու քննութիւնները եւ դրամը իսկոյն եւ արուի։ Նշանակելով որ առանձին գործածուելու տեղերնար եւ բնաւ ալիւք չունենալ ապրանքի նմանները պէտք չկայ մաքսատանց մէջ կ'ելայ, ուստի այդ մասին ալ ամէն դիւրութիւն քննչուելով մաքս բնաւ չպահանջուի, Աւանտրական կարուստ կնդրոնները մէջ ալ տարբերութիւններու հատատման ձեռնարկուած է։

ԿԱՑՍ. ՇՆՈՐՀ.— Կայս. Իրատ մը հրամայեց դրամական պարգեւներ շնորհել Գ. զօրաբանիկն հարիւրապետ Ը. Էպ ազգի եւ տեղական Շեվչեթ ու Իսան ԼԹ.ներու, որոնք տեղացիները հաւատնելու եւ նուաստելու առթիւ բարւոք ծառայութիւններ մատուցած են։

ՄԱՀ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԳԱՐԱԹԵՈՏՈՐԻ ՓԱՇԱՑԻ.—Կայս. Պալատան առաջին թարգմանիչ եւ Պառական Խորհուրդին գաղաքային ճիւղին անդամ Ալեքսանդր փաշա Գարաթեոտորի որ մէկ քանի օրէ ի վեր կիւանդ էր, երէկ դիշեր ժամ ութին մեռաւ իր ծովեզերեայ բնակարանին մէջ։ Դուրուլէշմէ Ցուցադրութիւնը վաղը կիրակի առաջ կատարուելով, մարմինը պիտի տանին Գալաուլէշմէի Ցուցադրեկեղեցիին բակին մէջ, ուր կը գտնուի ընտանիքին դամբարանը։

—Ալեքսանդր փաշա օրդին է Կայս. Պալատան նախկին բժիշկ եւ բժշկական վարժարանին ուսուցիչ հանգուցեալ Եսբերէցի Սիլիքանոյի Գարաթեոտորի ԼԹ.ի։ Ալեքսանդր փաշա հօրմանուսներկու առարկան էր. նախ Կ. Պոլսոյ մէջ լաւ դասատարութիւնը մը ստանալէ ետքը Եւրոպա գնաց եւ հոն ուսումը կատարելագործեց. յետոյ, Կ. Պոլիս վերադառնալով Բ. Դրան Թարգմանութեանց տեսչութիւնը մաս։ Տասերկու տարի ետքը Մեհմէտը Վալտի Թանզիմաթի հիւղին քարտուղար եղաւ եւ նոր տարի յետոյ առանձնական ծառայութեան դասատարնին նախագահ կարգուեցաւ։ Քիչ ետքը վարեց առանձնական ու արտաքին գործոց նախարարութեանց խորհրդականի եւ Հասի օմ. գեղանութեան պաշտօնները։ Բառնալեն առաջ տարի առաջ վեղարութեան ասպետներու բարձրանալով, հանրօգուտ չինութեանց եւ յետոյ արտաքին գործոց նախարար եղաւ։ Տարի մը ետքէ պաշտօնէ դադրեցաւ։ Հինգ տարի յետոյ հանրօգուտ չինութեանց Խորհուրդին անդամ եղաւ եւ ապա՝ Սամսոնի իշխան անուանուեցաւ. երկու տարի ետքէ Կայս. Պալատան առաջին Թարգմանիչ ու պետական Խորհուրդի քաղաքային ճիւղին անդամ կարգուեցաւ։

—Հանգուցեալին եղբայրը՝ քաղաքային պաշտօնեաներու յանձնաժողովի անդամ Բանթանիէն էֆ. Գարաթեոտորի որ անոնք դարմանելու համար Սերբոպի Լեր մանուկները գացած էր երէկ Կ. Պոլիս դարձաւ։

ՇՈՒԷՏԻ Վիլհելմ իշխանը լուսոլիկայ շրջելու հոս կը ժամանէ Ցրեքու շաբաթուան։

ԿԱՀՈՒԱՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԵՐԸ.— Զեւաքնոս պաշտօնարանը օրուան Թէ երբ լոկ հասութերեր կոլուածի մը կոլուածման տարբը չվճարուի, ան մը վրայ մէկէ աւելի գանուած կոլուածներէն մէկը աւելի գանուած կոլուածներէն մէկը վճռաբերելով, տարբի հաշուելանոր ունեցած պարտքը գանձուի, վասն զի տարբը, ըստ ինքեան, այն պարտքերէն է որոնք վճռագրի ենթակայ են։ Վճռման այդ գործողութիւնը նոյն մասին եղած ոչնչան համաձայն ու Տէֆթերխանէի միջոցաւ կատարուի. կոլուածը դատական գործադիր պաշտօնեայի միջոցաւ եւ օրէնքին արամադրութեանց համաձայն, լանձնաւոր դնողին. նաեւ այդ մասին տեղեկութիւնն հաղորդուի Բ. Դրան. միանգամայն հրատարակելի թէ ծախսերը կոլուածը ո՛ւր կը գտնուի եւ ո՛րու վրայ է եւայլն։ Զեռնհաս պաշտօնարանը նկատելով որ կոլուածներուն տարբերու գանման համար միայն «Ֆէտարի» ու «ԷՆԹիքաշ»ի գործողութեանց եւ չինութեան ու նորոգութեան արամադիր տառնալու առթիւ եղած դիտումներով կը բաւականացուի, ծանոյց ամէն կողմ որ հաւաքիչները ժամանակին դիմեն կոլուածներուն եւ տարբերը գանեն։

ՐՈՒՄԷԼԻի երեք հանգնդներուն եւ մասան յանձնաժողովին համար երեք քարտուղար-Թարգմաններու պէտք ելլալով, Սէլանիկէն կը գրեն թէ այդ տարի մարդում մը բացուեր է եւ քառասնի չափ թեկնածուներ խնդրագիր մատուցեր են ընդհանուր քննչեն։ Փոխարեն Ժողովի Գարասու էֆ. նոյն յանձնաժողովին առաջին թարգմանիչ կարգուեր է. իսկ Կ. Պոլսոյ իշխանական վարժարանէն չորս աշակերտներ Հիքմէթ պէյ, որ Սելանիկի առեւտրական անհանգիստ տարբերին քարտուղարի պաշտօնը կը վարէր, երկրորդ Թարգմանիչ նշանակուեր է։

ԹՐԱՄՈՒԼՅԻ ԴԻՄ. Հանրօգուտ չինութեանց նախարարութիւնը քննութեան առած է ազերբայիր մը, որով մինչեւ հիմ Խոյրուտ Հալեպի քաղաքին մէջ Թրամուլեի գիծ մը հատատելու եւ չարտադրելու համար։

ՍԷԼԱՆԻԿԻՆ տեղեկագրուեցաւ հեռախօսի պաշտօնարանին թէ Բամանավալի Սիգիլանէ գիւղին քրիստոնեայ ժողովուրդին այն տեղերը որոնք պուլկար ուղղափառներու կողմէ լեռը տարուած էին, ազատուեր են զինուած զինուորական կիսամի մը մէջտեղը։ Այդ ուղղութիւնը նեղանալով, անոնց կողմէ լափուած հարիւր լիրան ոսկիները եւ տանուեր եւ գիւղերը վերադարձուեր են։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՑՐԻԼՆ, Կղզիներու, Դարդանէլի եւ մէջ գիծերուն վրայ լուսնանուային երթեւեկութիւնները առանձնելու համար լիսեան տարի պայմանագրեր։ Նոր լիսեանները լոր լուսնանուերը ժամը քանի մղոն արագութիւն պիտի ունենան։ Հանրօգուտ չինութեանց նախարարութիւնը որ, ինչպէս ծանուցեցաւ, ընդունելի դատած է այդ առաջարկութիւնը, հինգշաբթի օրը իր տեղեկագիրը մատոյց Բ. Դրան։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ կայսեր ծննդեան տարեդարձին առթիւ, այսօր, օմ. պահանուած դրօշներով զարդարուած էր եւ հեսօրին թնդանօթ արձակեց։

—Այս առաւ. Անալ Զեյմէի եկեղեցիին մէջ դանարանական ազօթքներ կարդացուեցան։ Ներկայ էին դեսպանը, բոլոր պաշտօնեաները եւ գերման գաղթականութեան երեւելիները։ Այս իրիկուն հաղկերութ պիտի տրուի Թեւթոնիայի սրահին մէջ։

ԻԶՄԻՐԻՆ կը գրեն թէ Այաշի նահանգին մէջ, վերջերս, երկրագործութեան համար օգտակար անձրեւներ տեղացեր են։

ՇԱՆԱՁՈՒԿ.— Քոլոթ կեղեւեն կը գրեն թէ, անցեալները, նոյն գիւղին բացերը տասը լոր-տասը վեց գրիպոփ խարութեան մէջ մարդ մը ոսկեղ տրուցած տասն չանձուկ մը վրան լորձակեր եւ լափեր է զայն։

ԵՐԿՐԱՆԱՐԺ.— Վերջերս Տէնիզլիի, Սէրայքէօյի եւ Զալդաւասանեներուն մէջ (Այաշի նահանգ) երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեր են, առանց վնասներ հասնելու եւ դիւղերը վերադարձուեր են։

ՎԻԵՆՆԱՅԻ «Նոյն Ֆրայի Բրեսք» լրագիրը կը գրէ թէ Վիեննայ Պանք Վէրայի գրամագլուխը հաստատուած 100 միլիոն քսանէն 130 միլիոն քսանի պիտի բարձրացուի այս տարուան ընթացքին մէջ։ 1905ի չոհարժինը, նախորդ տարուան պէս, 30 քսանի պիտի էլլայ 400 քսանի տեսանելիին արժէք ունեցող բաժնեթուղթի համար, այսինքն հարիւրին 71½։ Բաժնեթուղթին վերջին գինն է 565 քսան։

ԱՆԱՏՈԼԻԻ երկրաշարժին երկրորդ շաբթուան, լուսնուար 8 էն 14 (Ն. Տ.), հասութը իւրաքանչիւր քիլոմեթրի համար ապէս եղաւ.— Հայատ Փաշա-Լիսիւրի գիծ (578 քիլոմեթր) 7891 ֆր. անցեալ տարին 447 ուրիշ եւ մինչ շաբաթներէն 1839 պակաս։ Իսմիլէկիր-Դանիսլի գիծ (445 քիլոմեթ.) 3773, անցեալ տարին 2237 պակաս եւ մինչ շաբաթներէն 4391։

ԼԱ ՍԷՋՈՆ վանականի բացումը, Բերա Մեծ Փողոց թիւ 235, պիտի կատարուի լուսնիկայ հինգշաբթի, 16|29 լուսնուար։ 2 4

ԲԵՐԱՅԻ ՍԻՐՔԸ

THÉATRE CIRQUE DE PÉRA

Սիրքի նոր խումբը, Tournée Parisienne անուն, Խիստ փայլուն լաղաղութիւն մը կը գտնէ։ Ամէն իրիկուն թատրոնը լեցուն բազմութիւն կայ, ինչ որ պատահիր չէր բնաւ այս ձմրան թատրոնի եղանակին մէջ։ Սիրքին վարիչ Պ. Ռամբէլի դէմքը ուրախութիւն կը ճառագայթէ։ Այդպէս, Սիրքի Վարիչին նոր խումբը, որուն գլուխը կը գտնուի հանրածանոթ Ժիր, ամէն ճիգ կը թափէ գոհացնելու թատերասէր հասարակութիւնը, եւ կը յաջղի ալ իր հետաքրքրաշարժ, զուարճալի ու գեղեցիկ ներկայացումներով։ Այս իրիկուն, վաղը ցերեկ եւ իրիկուն՝ երեք փալուն ներկայացումներ։ Վաղը ցերեկուան գիշերը զեղչուած են եւ ազոց համար թոմպոլա մը տարբուած է։ Յուլասիրը, այլազան ու ընտիր, փոխուած է։ Պ. Ժիր, որ բարիզեան ծանօթ դերասանուհիներու նմանութիւնը կ'ընէ տիգան տիպերի կերպով, ընդհանուր խնդրանքի մը վրայ պիտի կատարէ Սուտա Պէրնարի նմանութիւնը՝ Ռոսթիի «Ֆէտար» ազերբայնեան մեկ էտարէն տրուատանութեան մէջ։ Ուրիշ դերասանուհիներու ալ նմանութիւնը պիտի ընէ, ինչպէս Բոլեր, Ֆուտիէ, Անան Հելա, Լարիվ, Լա պել Օթերօ, եւն.։ Պ. Լ. Ժուվ, որ լու սուքթ-թիոթ մը ելլալէ զատ դերասաններու նմանութիւն ալ կ'ընէ լայնպէս, նոր նմանութիւններ պիտի կատարէ եւ նոր երգեր պիտի երգէ։ Օր. Հելէն ալ լաւ ընդունելութիւն կը գտնէ իր կերպարանափոխութիւններով, որոնք տարուատիպական նոր ու անակնկալ դրոյմ մը կը տան։ Ամենայն միւս դերասանարուհիներէն լեկնք։ Յուսալին միւս դերասանարուհիներէն լեկնք Օր. Լիեռ Պրէվոլը, Օր. Պէտրիոը, երկու մարմնամարզիկներ՝ Օտիմէր, տուէթիթ Տիւցէրաք. եւն.։

Եթէ կ'ուզէք իրապէս զուարճանալ, ատանց վարանումի Սիրք գացէք։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամենայն Հայոց Ս. Հայրապետի անուան ասնախմբութեան առթիւ այսօր, Ս. Պատրիարք Հայրը չնորհաւորականներ մը ուղղեց Էջմիածին Ն. Ս. Օ. Ծերութեան։

—Նպատակ Ցանձնամարդավայ արչամամբ, Պատրիարքարանը ասկէ առաջ գրեան էր Վանայ Առաջն. Փոխանորդին, որպէս զի անդրայն Ս. Գրիգորեան ազգանց տրրանային 16ի չափ տրուելիները մամբու դրուին, Նիւթական պակասութեան պատճառաւ։ Այս անգամ Պատրիարքարանի այդ հրամանը գործադրուած է եւ տրուելիները ընդունուած են տեղւոյն դերմանական տրրանոցի մէջ։ Մնացեալ 40 տրրուելիները պատպարելու համար տեղւոյն մէջ հանգանակութիւն մը եղած է։

—Առանձին առաջնորդը տնցեալ դեկտեմբերի մէջ Մերսին այցելած ըլլալով, տեղւոյն եկեղեցիին քնդարձակմանը համար նպաստահաւաքութիւն մը տեղի ունեցեր է, որուն արդիւնքը լանգեր է 110 ոսկւոյ։ Այս նպաստին մէջ կարեւոր բաժին մը ունեցեր են Գ. Ս. Զելվեեան էֆ.ները։

—Իզմիրի մէջ իր մակնանուն դէնքեր է, կը գրեն Թուրք Քերթեղ, երկրաշարժի Սիմոն պէյ Տատեան՝ որ ասկէ առաջ Այնշէր եւ Գասապլի երկրաշարժեաց գասիսերութիւնը վարած էր։

—Գերմանիոյ կայսեր ծննդեան առիթով ազգին առթիւ, Պատր. Փոխանորդ Տ. Գաբրիել եպիսկ. ընկերակցութեամբ Աբրահէֆ. Ֆեֆենեան, այսօր դերմանական դեսպանատունը կ'երթայ, շնորհաւորութեան համար։

—Ուրօյէքի ասնին առթիւ երէկ մայրաքաղաքիս հայ եկեղեցիներուն մէջ հանդիսաւոր արարողութիւններ տեղի ունեցան։ Տ. Բարթողիմէոս արք. այս առթիւ Պատարագեց Բանկալթիի եկեղեցիին մէջ։ Մայր եկեղեցւոյ մէջ Պատարագի միջոցին եկեղեցւոյ բնիկն. քառասնամեայ հարարարութեան 30—32 տարի առաջ մեռնող Խաչատուր Ճէվահիրեան անուն ազգայնի մը կասկէ, որ հնանալու կն պակ բալանսում է. Սրբազան Էմին վանքին, Ազգ. Հիւանդանոցին եւ Մայր եկեղեցւոյ քահանաներուն 44. հան զրլ., եւ Լիմ եւ Կասա անապատի վանքերուն, Մայր եկեղեցւոյ Դպրաց դասին եւ լուսարարներուն ալ դատ դատ նուէրներ ըրած է։ Իսկ այսօր Ս. Կարապետ ասնին առթիւ հեգելոյ Կարապետ Պատրիարքին մէկ կտակը կը կարդացուի որ նուէրներու բաշխում մը է դարձեալ եկեղեցւոյ պաշտօնեաներուն և բարեգործական հաստատութիւններու։

—Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը վերջին անգամ երկու նոր անդամներով կազմակերպուելէ ի վեր, մէկ քանի նիստերու մէջ տարբեր խնդիրներու վերաբերեալ խորհրդակցութիւններու կարգին, նիստերու մասնաւորապէս հիւանդանոցի մասին ուսումնասիրութիւն մը կատարելով, իր տեսութիւնը պիտի ներկայացնէ Հոգաբարձութեան։

—Գէյլիթաշի եկեղեցւոյ հիմնադիր Պոլսեան Կարապետ պէյի տնուան ասնախմբութեան առթիւ, Մովսէս եպիսկ. Կէօրիւրճեանն վաղը պիտի պատարագէ նոյն եկեղեցւոյն մէջ։

—Հանգուցեալ Էստեան Ցովհաննէս էֆ.ի տնուան ասնախմբութեան առթիւ, Տ. Հայրիկ եպիսկոպոս երէկ պատարագեց Բերայի Ս. Յարութիւն եկեղեցին եւ քարոզ խօսեցաւ. ապա հոգեհանդիսաւորութիւն մը տեղի ունեցաւ տրուն ներկայ էին Էստեան գերդաստանի բոլոր անդամները։

—Կիւլպէնկեան Սարգիս էֆ.ի մասնաւոր տարեդարձին առթիւ երէկ հոգեհանդիսաւոր տեղի ունեցաւ Ազգ. Հիւանդանոցի մատրան մէջ, ուր պատարագեց հանգուցեալին հովիւը՝ Տ. Վարդան Վ.։ Այս առթիւ երէկ ցերեկ եւ երեկոյ հոգեհոգ արարողութեան հանդիսաւորութեան պատրաստեցաւ, հանգուցեալին տրուած պարեալոց, ինչպէս Բոլեր, Ֆուտիէ, Անան Հելա, Լարիվ, Լա պել Օթերօ, եւն.։ Պ. Լ. Ժուվ, որ լու սուքթ-թիոթ մը ելլալէ զատ դերասաններու նմանութիւն ալ կ'ընէ լայնպէս, նոր նմանութիւններ պիտի կատարէ եւ նոր երգեր պիտի երգէ։ Օր. Հելէն ալ լաւ ընդունելութիւն կը գտնէ իր կերպարանափոխութիւններով, որոնք տարուատիպական նոր ու անակնկալ դրոյմ մը կը

նշանակութիւնը Օր. Աշչալոյս Փոխանորդին հետ՝ դասաւոր ծանօթ անուանաբերեւելիս էֆ. Փոխանորդին։ Ներկայ էին երկու կղզեկանները եւ բարեկամներ։ Ս. Պատարագ Հայրը օրհնեց նշանը եւ իր օրհնութիւնները նուիրեց երկու նշանածներուն։ Ամուսնական հինգշաբթի Ցունուար 16 ժամը 8ին Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին մէջ անդի պիտի տեղանի պատարագ հոգեհանդիսաւորութեան հոգեհանդեսը։ Շնորհաւորութիւնները պիտի ընդունուին Սրբոյն Սարգսի տրանը։

ԱԶԳ.— Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօր եւ Ազգ. Միւրոն էֆենտի Տէր Ներսէսեանի եւ Օրմանեան ու Տէր Ներսէսեան ընտանեաց Բարձանց համանուն՝ Թարգիս Քարտէրի Գերապատիւ Տ. Հայրիկ Սրբազան Եպիսկոպոս Դիմաքեան հանդիսանալ է ամուսնոյ 15 լուսնիկայ կիրակի առաւօտ, Ա. Պատարագ մատուցանել Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյ մէջ ի հանդիսս հոգւոյ Ողբացեալ Տէր Աբգար Մ. Տէր Ներսէսեանի, եւ լեռ Ս. Պատարագի՝ պաշտօն կատարել՝ ի լիւսակի կենդանեաց եւ ննջեցելոց նոյն բարեհամբաւ Դիրքատարաց։ Սգազգեստութիւն ժամերգութեանց ժամ 2¼ (Ը.Թ) Սգազգեստութիւն Ս. Պատարագի ժամ 4½ (Ը. Թ.)։

Բերա, 11 լուսնուար 1906

Այսօրուան Հեռագիրներ

ԲԱՐԻԶ, 26 լուս.—Եւրոպական լրագիրներուն մէջ վիճաբանութեանց մեծ աղմուկ մը կը դրուի այն կասկածութիւնը թէ ուսիրամոյն պիտի ելլայ մեկուսացնելու հանգամանք մը առ Մարոքի մէջ ասոր. կոտական կողմակերպութեան։ Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ Ալեքսանդրեան Դեսպանաժողովուրդին մէջ վիճաբանութիւն. ներ Մարոքի մէջ հանրային չինութեանց եւ վարչութեան համար, երկարաձգ ու դժուարին պիտի ելլան։

ՄԱՏՐԻՏ.— Կը ծանուցուի թէ Մարոքի կառավարութիւնը պիտի արտօնէ ծովեզերք բնակող Եւրոպացիները որ Մարոքի կառավարութեան հսկողութեանը ենթարկուած հողերու տէր ելլան։

ԱԼԿԷՋԻՐԱՍ.—Մարոքի պատուիրակները լայտարարեցին թէ իրենց կառավարութենէն հրահանգ պիտի խնդրեն գրուած ապրանքներու ընկման եւ տրոի հրացանները վերաբերեալ խնդրոյն համար։

—Դեսպանախորհուրդը երէկ պաշտօն լանձնեց Պ. Պ. Թ-թընպարի, Մալմաւերի, Բոպալերոյի ու Ռեգիսի՝ նորացրած մը պատրաստել տուրքերու հաստատելու նպատակով։ Մարոքանդութեան խնդրոյն առթիւ ընդունուած դրութիւնը տուրքերու մասին ալ պիտի գործադրուի, որ առաջիկայ պէս միայն ատրպիլական տեսակէտով պիտի կարգադրուի։

—Դեսպանախորհուրդը երէկ գումարուցաւ ամբողջական լանձնաժողովի ձեւով, եւ նպատակ ունենալով կարդալու փոխանակութիւններ տուրքերու հաստատելու նպատակով։ Մասնաւորապէս այդ մասին 23 յօդուածներէ բաղկացած հարցաբանութիւնը որ վիճաբանուեցաւ։ Թեմանց երբեւ հիմ պիտի ծառայէ։

— Սրէկ հրատարակուած պաշտօնական զեկոյց մը կ'ըսէ թէ Դեսպանախորհուրդը ոյնպէս կը խորհի որ պէտք չէ այն տեսակ առաջարկութիւն մը ընել Մարոքի որ այդ երկրին ներկայ կազմակերպութեան հիմերը փոխելու հանգամանքը ունենայ, եւ կամ հակասական ելլայ տեղւոյն սովորութեանց։ Դեսպանախորհուրդը քանի մ'կարգ մը արամադրութիւններ օրանք կրնան ունենալ ազդեցիկ ու արդիւնաւոր ընծայել երկրագործական տուրքերու գանձումը, պահելով հանգիստ ի անոնց կիրառման եղանակը՝ 1903ի կանոնադրութեամբ։ Դեսպանախորհուրդը որոշած է այդ մասին վերաբերեալ ծրագրին խմբագրութիւնը լանձնել այն մասնախումբին որ ղեկի մարդանեցութեան կանոնադրին ծրագիրը խմբագրած է։

ԲԱՐԻԶ.— Ուոլէնկիրքէն ու Բարիզի միջեւ բանակցութիւնները առալ կը տարուին փոխադրելու Վէնեցուելայի մէջ Ֆրանսայի միջամտութեան խնդիրը, առանց մէնտելու միւս տէրութեանց լուսնուն։

—Վէնեցուելայի կառավարութիւնը եւս կը կասկածէ Ֆրանսա գանուած իր բոլոր հիւպատոսները։

—Ուոլէնկիրքէն կը հաստատեն թէ Ֆրանսայի կառավարութիւնը առաւելապէս չէ գործադրած Վէնեցուելայի դէմ փոխադարձ միջոցները, Մ. Նոնանգաց ու Ֆրանսայի միջեւ համաձայնութիւնը առաւելապէս արդիւնաւոր չելլալով։ Ֆրանսա ամերիկեան Խորհրդարանին որոշումը պիտի ապասէ, Վէնեցուելայի դէմ թշնամութեանց տեսնելէ առաջ։

ԲԱՐԻԶ.— Պուլպոնի Շարլ իշխանը Ֆրանսա եկաւ, Սպանիոյ Թագաւորին լարգանքները մատուցանելու Պ. Պ. Լուպէի ու Ֆալիէրի։

ՎԻԵՆՆԱ.— Ֆրանց Եզեկ կայսրը իր ներկայութեանը ընդունեց արտաքին գործոց նախարար Կոլուխովսքի կոմսը, պատերազմական նախարար Բիթրիխ ազատը, եկմանական նախարար Պ. Ֆոն Գուբիկանը եւ Հունգարիոյ նախարարապետ Պ. Ֆեյերվարիին։

—Երէկ իրիկուն գերման դաղթականութեան կոչմէ, Վիլհելմ կայսեր ծննդեան տարեդարձին առթիւ դրուած երեկոյթի մէջ, Վիլհելմի դերման դեսպանը բաժակ պարեց Ֆրանց Եզեկ կայսեր կենաց, ըսելով որ կարելի է վստահիլ թէ խաղաղութիւնը ապագային մէջ ալ պիտի լեռնդարուի, քանի որ Երեսակ զինակցութիւնը գոյութիւն ունի անդրդուելի կերպով։

—Անարելի կոմսը Ֆրանց Եզեկ կայսեր ներկայացաւ. յետոյ տեսակցեցաւ պատերազմական նախարարին հետ։

ԲԵՌԼԻՄՊՈՒՐԿ. — Սէլանիկի մէջ (Պարգեւատու) դիկանմերը ամբէն մինչեւ կիմա ժանեսաթ եկեալ հարիւրէն երեք հարիւր մահեր պատահեցան։ Աֆ զանիսատանի մէջ յանեւար 1էն ժանեսխա երեւան ելեր է։

ՊԵՐԼԻՆ.— Գերմանիոյ պաշտօնաթերթը կը ծանուցանէ Պ. Ֆոն Զիրոքիի տնուանումը՝ իբրեւ արտաքին գործոց նախարար։

ՀՌՈՄ.— Ամսարելն կը հաստատեն Սիքիքանի գործակալութեան թէ Մենելիք նամակ մը ղրկելով Էրիթրէի քաղաքային կառավարիչ Պ. Մարքինի, ծանուցեր է թէ Պորամիեան պիտի երթայ, եւ թէ ամբողջ ալեարդի ցոյց տալու համար իրենց բարեկամութիւնը, բարեբաղդ պիտի ելլայ հոն հանդիպելով Պ. Մարքինի, զայն ճանչնալու եւ անոր հետ անակնկալու համար։ Իտալիոյ կառավարութիւնը իր կառավարութենէն հրահանգ ստացաւ քննդեսնելու Մենելիքի հրաւէրը։

ՊԻԱՐԻՑ.—Սպանիոյ Թագաւորը, անպաշտօն կերպով եւ ինքնաշարժ կառքով հոս ժամանեց առաւն. անմիջապէս Գարթենպերկի իշխանուհիին մօտ գնաց Մաւրիտիոսի դղեակը, ուր սեղան մը ընուեցաւ։

—Սպանիոյ Թագաւորը, երէկ, անձամբ առաջարկեց ամուսնանալ Գարթենպերկի իշխանուհիին հետ։

ԶԷՆԻՆԵԼ.—Կը հերքուի Վոգիսկ Զայրանեկի այն լուրը թէ Սեւ Լեռ փոխանութիւն մը կրնան ելալ Իտալիոյ մէջ. նաեւ ուրիշ կարգ մը լուրեր։ Զէնիթենէի իրաւունքի չրջանակներու մէջ կը հաստատուի թէ Սեւ Լեռ, իրաց վիճակին պատճառմամբ քաղաքականութեան հետեւելով, կը ջանայ խաղաղութեամբ ապրիլ իր դրացիներուն հետ եւ իր ոյժերը լաւ կազմել՝ իր զարգացմանը եւ ներքին խաղաղութեանը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգիոյ ընութեանց արդիւնքը տարեսկզբան եղաւ,—342 ազատական, 41 գործաւորական, 140 միաբանական եւ 81 ազգայնական, Ազատականները կը չարի 174 անդամ, գործաւորականները՝ 32 ու ազգայնականները՝ 2։

ԼԻԶԻՈՆԱ.— Մաուրա դղեակին ապարանքներուն խնդրին համար Դեմոնիոյ եւ Բարթիլիսի միջեւ ծագած միջադեպը կարգադրուելու վրայ է։

ԲԱՐԻԶ.— Գաստ Լասուար ազ Ռաւելս, վարձանուել Գաստ Ալֆոնսի որդին, Պոնց ազ Ֆրանսի խնամակալ անուանուեցաւ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 13 Ցունուար

Օսմ. Գանսոլիսէ Միաց.	Օ.Ո.	100	21
Ամէնէն բարձր գին	»	100	22
Ամէնէն վար գին	»	100	20
Բամբէլիի Երկաթուղի գոց	ֆր.	137	75
Ամէնէն բարձր գին	»	138	25
Ամէնէն վար գին	»	137	62

ԲԱՑՈՒՄ 13 Ցունուար

Օսմ. Գանսոլիսէ Միաց	Ռ.Կ.	100	30
Բամբէլիի Երկաթուղի	ֆր.	138	12
Շերքէթի Խայրիէ		36	—
Բարասս		101	—
Ռեժի		17	10
Օսմ. Պանք		—	—
Ցունական Պանք		433	50
Տերքօս		256	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	20
Թրամուել բաժնեթուղթ		7	25
» ժուիսանս		2	60
» պարտաթուղթ		485	—
Բարաի Կ. Պոլսոյ		513	—
Թրամվալ		56	—
Բրլեան Ֆանսիի Էժէքսիէն Ա		330	—
» » » Բ		271	—
Լաւրիոմ		64	50
Անատոլուի երկթ. բաժնեթուղթ		18	20
» » պարտաթղթ.		524	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	գրչ.	—	—
» » » չէք	»	110	15
Բարիզ » »	ֆր.	22	77½
» » » չէք	»	—	—
Պերլին մնասկս չէք	մարք	18	57
Վիեննա չէք	ֆլորի.	21	82

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	գրչ.	87	25
Անգլիական ոսկի	»	109	35
Բոլ Էմբերիալ	»	91	—
Բրիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	12
Մէճիտիէ	»	—	—
Բուլղի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	67

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆԴՈՆ, 26 Ցունուար

Անգլիական Գանսոլիսէ		90	—
Միացեալ Օսմ. պարտք բաց.		91	50
Միացեալ Օսմ. պարտք դոց.		91	63
Օսմանական Պանք		14	37
Ռուսական 1888–1889		83	—
Հելլենական 5 %		52	50
» Մենաբոլ		52	75
Պուլկարական 1892		101	50
Էժիպտական Ունիֆիէ		105	—
Ճապոնական %		90	50
Թրանսվալ		2	18
Զէրպարա		1	18
Փոխանակագիր		25	32½

ԲԱՐԻԶ, 26 Ցունուար

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		98	90
Միաց. Օսմ. պարտք բաց.		92	60
Միաց. Օսմ. պարտք դոց.		92	80
Օսմ. Կայս. Պանք	ֆր.	610	—
Օսմանիէ	»	—	—
Բամբէլի երկաթուղի	»	142	25
Օսմ. մաքսատուն	»	479	—
Օսմ. Ռեժի	»	395	—
Բրիտանիէ Թիւրք 4 %	»	517	—
Քէպէի Լիոնէ գուբոնք կա.	»	1088	—
Իտալական Ռանթ	»	104	75
Սպանիական արտաքին	»	92	10
Աւստրիական	»	99	75
Թրանսվալ	»	55	50
Ռուսական 4 % 1901	»	82	90
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	135
Պալիա Թարայարն	»	632	—

ՊԵՐԼԻՆԻՆ, 26 Ցունուար

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	240	60
Բամբէլի երկաթուղի	»	149	75
Օսմ. Ռեժի	»	—	—

ՊԵՐԼԻՆԻՆ, 26 Ցունուար

Միացեալ պարտաթուղթ	ֆր.	91	50
Բամբէլի երկաթուղի	»	145	10
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103	40
Փխան. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	290

ՊՐԻՍԷԼ, 26 Ցունուար

Օսմ. միացեալ պարտք		—	—
Բամբէլի երկաթուղի		—	—

ՀԱՅԱՐ ՊՐԱՆՑ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԻՒՆ

Ցունուար 16 (Ն. Տ.) երեքշաբթի օրը, կէս օրէն հաքը ժամը 4-6ին, Բանկալթիի, Բէյթ-Շանի եւ Ֆրանս դեսպանատան մէջնակը՝ մարդասիրի չարչէ մը բաղկացած մանեակ մը կորուած է։ Կը խնդրուի Օսմ. Պանքային Բերայի մասնաճիւղը առնել զայն. հատոյց ֆրանքի վարձատրութիւն մը պիտի ելլայ։

6—10

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազգ.— Բամբէլիի երկաթուղիներու պարտաթուղթերու 216դ. վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի 19|1 փետր. 1906ին, ճիշդ կէսօրին, Օսմ. Հանր. Պարտքի կենդրոնատեղիին մէջ, հրապարակային նիստով, մասնակցութ

ՅԱՄԱՔԱՅԻՆ ԵՐՈՊԱՅԻ ՄԵԾԱԳՈՅՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՎԻԿԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԵՐԼԷՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՄԷՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ԳՈՐԾԱԴՐԷ

Ունի կեանքի, օժիտի, արկածի, ցմահ բոլակի ճիւղեր

VICTORIA DE BERLIN

ՎԻԿԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԵՐԼԷՆ կեանքի ապահովագրութիւններ ունի թէ՛ բժշկական քննութեամբ եւ թէ առանց բժշկական քննութեան

Առանց բժշկական քննութեան եղած կեանքի ապահովագրութիւններուն վճարումները շաբաթական մասնավճարներով տեղի կունենան, սկսեալ 5 դրուշէն

Ապահովագրեալ գումար 1904ին	Ֆր.	1,491,279
Պահեստի դրամ 1904ին	»	605,718,000

Հաստատուած 1853 տեսչ. 20ին արքայական ճոճարտակով եւ ուղղակի կառավարութեան հսկողութեան ներքեւ։

ԸՆԿ. ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆԵՐԸ
Օսմ. Կայս. Պանքա
եւ Քրէտի Լիոնէ

Լիազօր Ընդհ. Ներկայացուցիչ
Ա. Կ. ԼԻԻԶԷՆԱ
Կայսրա, Գէրեմէ խան
Օրիանդ-Պանքի դէմ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Ժամանակացոյց կառախմբ. երթեւեկ. 1905 սեպտ. 1 (Ն.Տ.) կիրակէ. օրէն սկսեալ

ԳՕՆԻԱ—ԷՐԷՕԼԻ—ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կոխբմ. 622
Ապր. և Ձմբ.

Կայարան		Առաւ.
Գոնիա	մեկ.	12 30
Գալին խան		1 1
Զուլբա		1 45
Արբզ Էօրէն		2 13
Մանասուն		2 43
	ժմ.	3 13
դարձեալ	մկն.	3 23
Միսրօվա		3 54
Այրանճը-Տէրպէնտ		4 44
Ալտա		5 20
	ժմ.	5 45
Էրէուլ	մկն.	6 5
Պուլգուրլու	ժմ. իրիկ.	6 20

ԴԱՐՁ Կոխբմ. 621
Ապր. և Ձմբ.

Կայարան		Իրիկ.
Պուլգուրլու	մկն.	6 35
	ժմ.	6 53
Էրէուլ	մկն.	8 50
Ալտա		9 17
Այրանճը-Տէրպէնտ		10 1
Միսրօվա		10 43
	ժմ.	11 7
Գոնիա	մկն.	11 23
Մանասուն		11 55
Արբզ Էօրէն		12 24
Զուլբա		1 —
Գալին խան		1 35
Գոնիա ժմ.	իրիկ.	2 5

36—50

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.

Դրամագլուխ 24,000,000 տրախմի

ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎԱՃԱՌՈՒԱԾ ԲԱԺԻՆԵՐՈՎ, ԵՒ ՊԱՐՏԱԳՈՒՂԹԵՐՈՎ

Վարչական խորհուրդը կազմուած է սապես — Պ. Է. Տրեօ՝ պատուակալ նախագահ. Պ. Ժան Բէսմաջոյու՝ նախագահ. Պ. Էրիկն Ֆրանկիլաէր՝ դեր-նախագահ. իսկ Պ.Պ. Ժ. Գօրաստ Նարտոնքուլ, Մածաս, Է. Էմպրիքոս. Ա. Լամպրինու